

NATIONELL DATAPRODUKTSPECIFIKATION

Strandskydd

Version av specifikation	1.0
Dokumentidentitet	strandskydd-1-0
Publicerad	2025-06-13
Språk	Svenska (Swe)
Datamängdens utsträckning	Sverige
Ämnesområde	Miljö; Fastigheter och fysisk planering
Nyckelord	Skyddade områden; Markanvändning

SAMMANFATTNING

Datamängden innehåller information om var det generella strandskyddet gäller, samt beslut som medför förändringar i strandskyddet. Med strandskydd avses sådant strandskydd som omfattas av 7 kap. 13–18 § Miljöbalken (1998:808) MB. Exempel på förändringar är utvidgat strandskydd och upphävanden i enskilda fall. Information om dispens från strandskyddet ingår inte i datamängden. Datamängden kan bland annat användas för att visualisera strandskyddets utbredning. Informationen är inte fullständig och är inte en exakt tolkning av strandskyddets utbredning.

Innehåll

SAMMANFATTNING	1
1 OM DATAPRODUKTSPECIFIKATIONEN	4
2 SYFTE OCH IDENTIFIERING AV DATAMÄNGDEN	4
2.1 DATAMÄNGDENS NAMN	4
2.2 ALTERNATIVT NAMN	4
2.3 IDENTITET	4
2.4 SYFTE	4
2.5 ANVÄNDNINGSFALL	5
2.6 ÄMNESOMRÅDE	5
2.7 NYCKELORD	5
2.8 GEOGRAFISK REPRESENTATION	5
2.9 GEOGRAFISK UPPLÖSNING	5
2.10 KOMPLETTERANDE INFORMATION	5
2.11 BEGRÄNSNING AV ANVÄNDNING	5
2.12 UTSTRÄCKNING	5
3 LÄSINSTRUKTION	5
4 DATAINNEHÅLL OCH STRUKTUR	6
4.1 DATAMÄNGDENS INNEHÅLL	6
4.2 INFORMATIONSPUTBYTESMODELL	6
5 REFERENSSYSTEM	7
6 KVALITET PÅ DATA	7
6.1 STRAND-X01	7
6.2 STRAND-X02	7
6.3 STRAND-X03	7
6.4 STRAND-X04	7
6.5 STRAND-X05	8
6.6 STRAND-X06	8
6.7 STRAND-X07	8
6.8 STRAND-X08	8
6.9 STRAND-X09	8
7 DATAINSAMLING OCH BEARBETNING	9
7.1 DATAINSAMLING/BEARBETNING	9
7.2 YTTERLIGARE INFORMATION	9
7.3 URVALSREGLER	9
8 UNDERHÅLL AV DATA	9
8.1 BESKRIVNING	9
8.2 UNDERHÅLLSFREKVENNS	10
9 PRESENTATIONSREGLER	10
10 LEVERANS	10
11 METADATA	10
12 ÖVRIG INFORMATION	10
BILAGA A TERMER OCH FÖRKORTNINGAR	11
TERMER	11
FÖRKORTNINGAR	12
BILAGA B BEGREPPSMODELL	13

BILAGA C	INFORMATIONSENTBYTESMODELL	14
BILAGA D	FÖRÄNDRINGSFÖRTECKNING	15

I Om dataproduktspecifikationen

Specifikationens namn	Nationell dataproduktspecifikation – Strandskydd
Publicerad	2025-06-13
Språk i specifikationen	Svenska (swe)
Kontakt	Länsstyrelsen
E-post	fo-natur@lansstyrelsen.se
Telefon	010-223 60 00
Länk till specifikationen	https://www.lantmateriet.se/globalassets/temawebbar/ngp/datamangder/dataproduktspecifikation-strandskydd-1-0.pdf
Format	pdf
Underhåll av specifikationen	Specifikationen uppdateras vid behov
Skyddsbehov	Inget skyddsbehov av specifikationen
Termer och definitioner	Se Bilaga A
Förkortningar	Se Bilaga A
Övrigt om specifikationen	Denna specifikation är upprättad i enlighet med ISO 19131 – Data product specifications.

2 Syfte och identifiering av datamängden

2.1 Datamängdens namn

Strandskydd

2.2 Alternativt namn

Ej relevant

2.3 Identitet

Ej relevant

2.4 Syfte

Strandskyddet syftar till att långsiktigt 1) trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och 2) bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Informationen om strandskydd kan bland annat användas:

- För att visualisera strandskyddets utbredning.
- För att identifiera vilka sjöar, vattendrag och kuster som omfattas respektive inte omfattas av strandskydd.
- Vid provning och tillsyn av strandskydd.

- För att allmänheten ska veta vad som gäller på en viss plats eller i ett strand- och vattenområde.
 - Som underlag vid översikts- och detaljplanering.
- Datamängden ger inte alltid en exakt bild av verkligheten. För att vara säker på vad som gäller för ett visst område, kontakta länsstyrelsen. När det gäller strandskydd som är upphävt i plan är det viktigt att läsa planen.

2.5 Användningsfall

Uppgift saknas

Se 2.4 för en beskrivning av syftet med datamängden.

2.6 Ämnesområde¹

Miljö; Fastigheter och fysisk planering.

2.7 Nyckelord²

- Skyddade områden
- Markanvändning

2.8 Geografisk representation³

Vektorformat

2.9 Geografisk upplösning

Ej relevant

2.10 Kompletterande information

Ej relevant

2.11 Begränsning av användning

Villkor för användning av datamängden framgår i [användningsvillkoret](#) (webbplats, nytt fönster), som finns tillgänglig på Nationella geodataplattformens webbplats.

2.12 Utsträckning

Sverige

3 Läsinstruktion

En informationsspecifikation är omfattande och riktar sig till olika målgrupper. De primära målgrupperna är de som använder data, de som skapar data, och de som utvecklar system. Följande punktlista beskriver vilka delar av specifikationen som dessa målgrupper primärt är intresserade av, men naturligtvis kan andra delar vara av intresse för en enskild individ.

- Systemutvecklare: Främst kapitel 4.2, 4.3, 5, 6 och Bilaga C

¹ MD TopicCategoryCode i [SIS-TR 14:2012 \(Metadata på svenska\)](#)

² <https://www.eionet.europa.eu/gemet/sv/inspire-themes/>

³ MD_SpatialRepresentationTypecode i [SIS-TR 14:2012 \(Metadata på svenska\)](#)

- Användare av data: Alla kapitel och bilagor.
- Skapare av data: Främst kapitel 4, 5, 6, 8.

Kapitel 4–12 och bilagorna kan vara indelade i delkapitel. Det innebär att det som står i det delkapitlet inte berör hela datamängden, utan endast den nivå, geografisk och temporal utsträckning samt eventuellt coverage som är angivet i Tabell 1.

Just denna specifikation är inte indelad ytterligare.

Tabell 1: Denna specifikation har ingen indelning.

Indelning	Nivå	Geografisk och temporal utsträckning	Coverage
Ingen indelning	Datamängd	Sverige	

4 Datainnehåll och struktur

4.1 Datamängdens innehåll

Datamängden innehåller information om var det generella strandskyddet gäller, samt beslut som medför förändringar i strandskyddet. Datamängden innehåller ingen information om dispenser eller LIS-områden.

Med strandskydd avses sådant strandskydd som omfattas av 7 kap. 13–18 § Miljöbalken (1998:808) MB.

De förändringar som redovisas är:

- utvidgat strandskydd enligt 7 kap 14 § andra stycket MB
- upphävanden i enskilda fall enligt 7 kap. 18 § MB
- upphävt strandskydd inom detaljplanelagt område enligt 4 kap. 17 § Plan och bygglagen (2010:900)
- undantag enligt äldre lagstiftning

Datamängden innehåller utöver de geografiska områdena information om hur framställningen har gjorts samt med vilket underlag som grund. Den innehåller också beslutsinformation i de fall där det finns ett beslut som har påverkat strandskyddets utbredning. För mer information om datamängdens innehåll, se kapitel 4.2 och **Fel! Hittar inte referenskälla..**

Den digitalt redovisade strandlinje som ligger till grund för strandskyddsredovisningen går inte att likställa med strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Exakta strandskyddsområden måste alltid mätas i fält. Det finns brister i underlaget när det kommer till små vattendrag, vilket innebär att den digitalt redovisade strandlinjen inte är komplett. I många kommuner gäller strandskydd vid samtliga sjöar och vatten, även sådana som inte redovisas i underlaget.

4.2 Informationsutbytesmodell

Se Bilaga C

4.3 Objekttypskatalog

Se [objekttypskatalog för informationsutbytesmodell Strandskydd \(pdf\)](#)

5 Referenssystem

Tabell 2: Referenssystem.

Dimension	Referenssystem
Plan	En av de officiella projektionerna i SWEREF 99: EPSG:3006, EPSG:3007, EPSG:3008, EPSG:3009, EPSG:3010, EPSG:3011, EPSG:3012, EPSG:3013, EPSG:3014, EPSG:3015, EPSG:3016, EPSG:3017, EPSG:3018
Höjd	EPSG:5613 (RH 2000)
Tid	Gregorianska kalendern, UTC

6 Kvalitet på data

Utöver kvalitetskraven som beskrivs i det här kapitlet finns verksamhetsregler specificerade i informationsutbytesmodellen. De ingår även i objekttypskatalogen.

6.1 STRAND-X01

Fullständighet

Det får förekomma övertaliga enheter inom strandskyddstyp *generellt*.

Kvalitetsmått⁴: 1. Övertaliga enheter

Acceptansnivå: Sant

6.2 STRAND-X02

Fullständighet

Det får inte förekomma dubletter av objekt. Med dubletter avses objekt av samma strandskyddstyp som har samma yta.

Kvalitetsmått⁴: 4. Antal dubbla objekt

Acceptansnivå: 0

6.3 STRAND-X03

Fullständighet

Alla enheter finns inte representerade i datamängden.

Kvalitetsmått⁴: 5. Saknade enheter

Acceptansnivå: Sant

6.4 STRAND-X04

Logisk konsistens

Alla förekomster ska överensstämma med informationsmodellen.

⁴ Kvalitetsmått enligt SS-EN ISO 19157:2013, Bilaga D

Kvalitetsmått⁴: 9. Överensstämmelse med applikationsschemat.
 Acceptansnivå: Sant

6.5 STRAND-X05

Logisk konsistens

Alla förekomster ska följa reglerna i informationsmodellen.

Kvalitetsmått⁴: 12. Andel som inte överensstämmer med avseende på reglerna för applikationsschemat.
 Acceptansnivå: 0 %

6.6 STRAND-X06

Logisk konsistens

Så kallade spikar får inte förekomma, det vill säga att vinkeln mellan två linjesegment är mindre än eller lika med 12 grader.

Kvalitetsmått⁴: Antal spikar
 Acceptansnivå: 0

6.7 STRAND-X07

Logisk konsistens

Ogiltiga glapp får förekomma. Strandlinjen är inte konstant och det generella strandskyddet baseras på strandlinjen. Beroende på hur beslut som påverkar strandskyddet är formulerade kan det uppstå glapp i förhållande till det generella strandskyddet, exempelvis genom att ytan för ett område där strandskydd är upphävt inte längre täcker ytan för det generella strandskyddet i samma omfattning.

Kvalitetsmått⁴: Ogiltiga glapp
 Acceptansnivå: Sant

6.8 STRAND-X08

Logisk konsistens

Självkorsningsfel får inte förekomma.

Kvalitetsmått⁴: 27. Antal ogiltiga självkorsningsfel
 Acceptansnivå: 0 st

6.9 STRAND-X09

Logisk konsistens

Alla förekomster ska överensstämma med värden i värdemängder (kodlistor).

Kvalitetsmått⁴: 18. Andel som inte överensstämmer med värdedomän.
 Acceptansnivå: 0 %

7 Datainsamling och bearbetning

7.1 Datainsamling/bearbetning

Länsstyrelsernas strandskyddsbeslut har sammanställts och digitaliserats i ett geografiskt informationssystem (GIS). Befintliga GIS-underlag har granskats och harmoniserats.

Det generella strandskyddet lagras som ett eget lager och är baserat på buffring av strandlinjens kartunderlag. Vid buffringen genereras ytor som sträcker sig 100 m åt vardera håll från strandlinjen. Buffringen sker utifrån varje individuellt inmätt vattenobjekt i kartunderlaget. För att de buffrade ytorna inte ska ha för många brytpunkter delas de upp enligt Lantmäteriets indexrutor om 10 x 10 km⁵. Information om övriga strandskyddstyper bygger på tolkningar av georefererade planer, digitala planer samt analoga och digitala beslutskartor. Information om respektive strandskyddstyp lagras som ett separat lager ovanpå det generella strandskyddet. Genom att kombinera samtliga strandskyddstyper får man en fullständig bild. Samtliga geometrier klipps vid kommungräns.

Information om beslut som påverkar strandskyddsgeometrier finns i en relaterad tabell. Tabellen har relationen en till många så att geometrier med samma diarienummer kopplar till samma beslut. Beslutsinformation är hämtad ur Länsstyrelsernas arkiv.

De vanligaste lägesbestämningsmetoderna är lägesplacering och vektorisering av analogt material. Mer information om lägesbestämningsmetoder finns i specifikation för resursmodell Geometrimetadata.

För mer information om hur datainsamlingen har genomförts, kontakta respektive länsstyrelse.

7.2 Ytterligare information

Ej relevant

7.3 Urvalsregler

Ej relevant

8 Underhåll av data

8.1 Beskrivning

Den digitala redovisningen av strandlinjen uppdateras av Lantmäteriet i samband med att nya flygfotograferingar har genomförts. Uppdateringen görs med varierad frekvens över landet. Minst vart tredje år ser Lantmäteriet över och ajourhåller strandlinjen. När den digitala redovisningen av strandlinjen förändras så att strandskyddets utbredning påverkas ska de generella och utvidgade strandskyddsområdena uppdateras om det bedöms lämpligt av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen ansvarar för att regelbundet redovisa nya beslut om enskilda upphävanden och beslut om utvidgat strandskydd.

⁵ <https://www.lantmateriet.se/sv/geodata/vara-produkter/produktsupport/indexrutor/>

Kommunen ansvarar för att redovisa nya beslut om upphävt strandskydd inom detaljplanelagt område. Denna redovisning görs i samband med att den antagna detaljplanen tillgängliggörs i datamängden Detaljplan i Nationella geodataplattformen (NGP). Länsstyrelsen ansvarar för att lägga till motsvarande strandskyddsredovisning i datamängden Strandskydd i NGP.

Endast beslut som vunnit laga kraft ska finnas tillgängliga i datamängden. Om förändringar sker ska den ej gällande informationen ersättas. I vissa fall raderas objekt ur datamängden, utan att information ersätts. Exempelvis kan det hända vid upphävande av en detaljplan.

8.2 Underhållsfrekvens

Oregelbundet

9 Presentationsregler

Ej relevant

10 Leverans

Ej relevant

11 Metadata

Ej relevant

12 Övrig information

Ej relevant

Bilaga A Termer och förkortningar

Termer

Tabell 3: Termer och dess definition eller beskrivning.

Term	Definition/Beskrivning
absolut lägesosäkerhet	Osäkerhet i position i förhållande till referenssystemet.
attribut	Uppgifter om ett objekts egenskaper.
applikationsschema	Formell beskrivning av datastruktur, regler och innehåll för information inom ett visst tillämpningsområde. (Källa: SIS termweb) <i>Anmärkning: Termen används i namnen på kvalitetsmått definierade i ISO 19157:2013 och är i det här dokumentet synonymt med informationsmodell.</i>
buffring	Att skapa en buffert, i form av en definierad zon, runt ett geografiskt särdrag som en punkt, linje eller polygon.
datamängd	Identifierbar samling data.
dataproduktspecifikation för tillgängliggörande	Förkortning: DPS-T En dataproduktspecifikation för tillgängliggörande beskriver vilken information en konsument kan förvänta sig att få, hur den är strukturerad och vilken kvalitet den har.
geometri	Ett objekts geometriska representation (läge och form).
georeferering	Anslutning av en geodatamängd till ett officiellt referenssystem, till exempel SWEREF 99/RH2000 eller kommunala system. (Källa: HMK-ordlista)
informationsmodell	Modell som definierar struktur, regler och innehåll för information inom ett visst tillämpningsområde.
informationsutbytesmodell	Informationsmodell som är anpassad för utbyte av den information som är aktuell för flera verksamheter, parter eller intressenter.

Term	Definition/Beskrivning
lägesbestämningsmetod	Metod att bestämma positioner i ett referenssystem.
objekt	Representation av en företeelse i den verkliga världen.
referenssystem	System för lägesbestämning och positionsangivelser.
resursmodell	Informationsmodell som beskriver generell och gemensam information som används i de tillämpningsspecifika informationsmodellerna.
vektorformat	Digitalt format där objekt beskrivs med punkter i ett koordinatsystem. Punkterna sammanbinds med olika geometriska regler (till exempel linjer, ytor eller volymer)
vektorisera	Överföra positioner och attributvärden redovisade på kartor eller ritningar, dokumenterade på papper eller liknande, till vektorformat

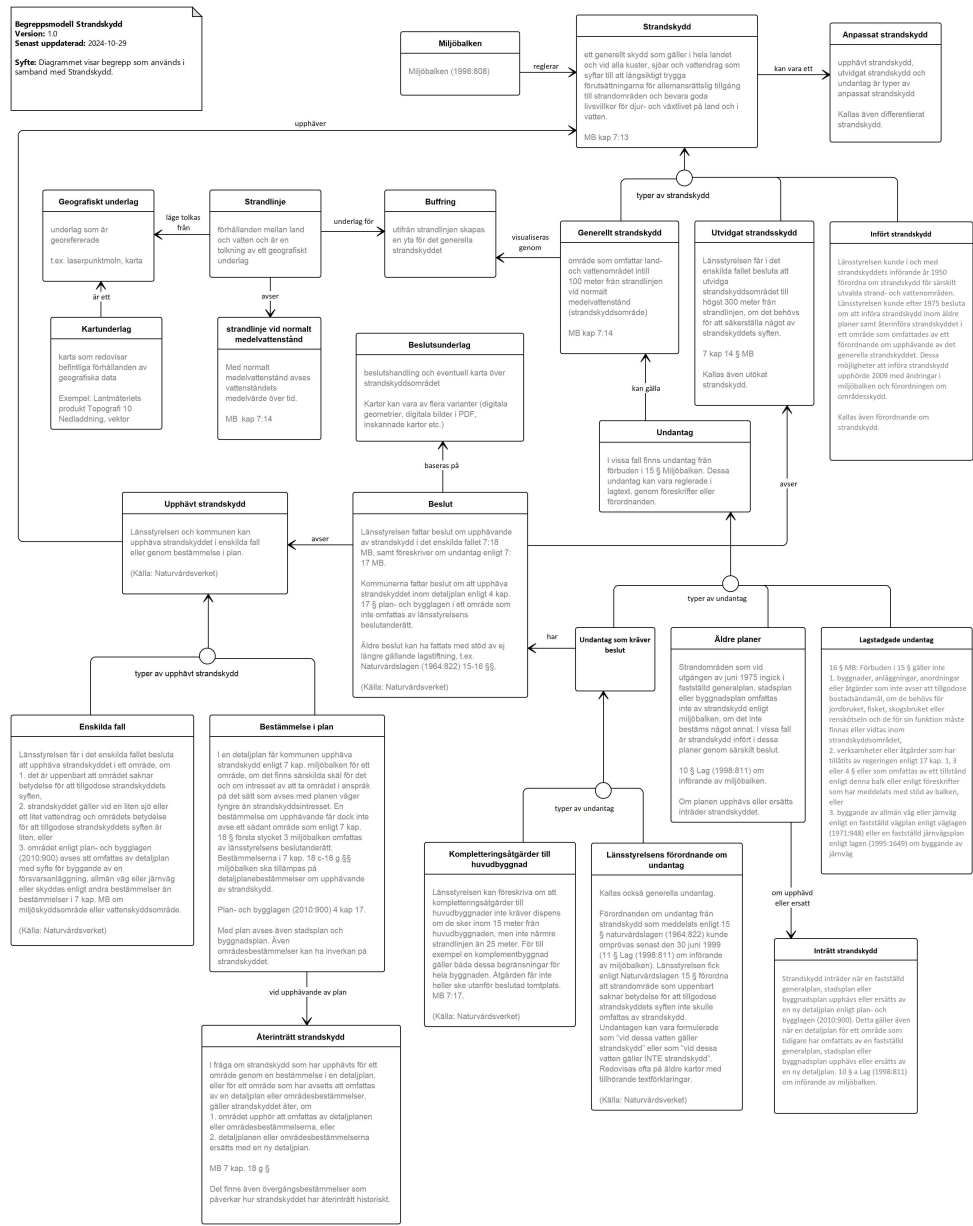
Förkortningar

Tabell 4: Förkortningar och dess beskrivning.

Förkortning	Beskrivning
DPS	Dataproduktspecifikation
EPSG	Kodsystem för att sätta unik beteckning på referenssystem
GIS	Geografiskt informationssystem
ISO	Internationellt standardiseringsorgan
LIS	Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

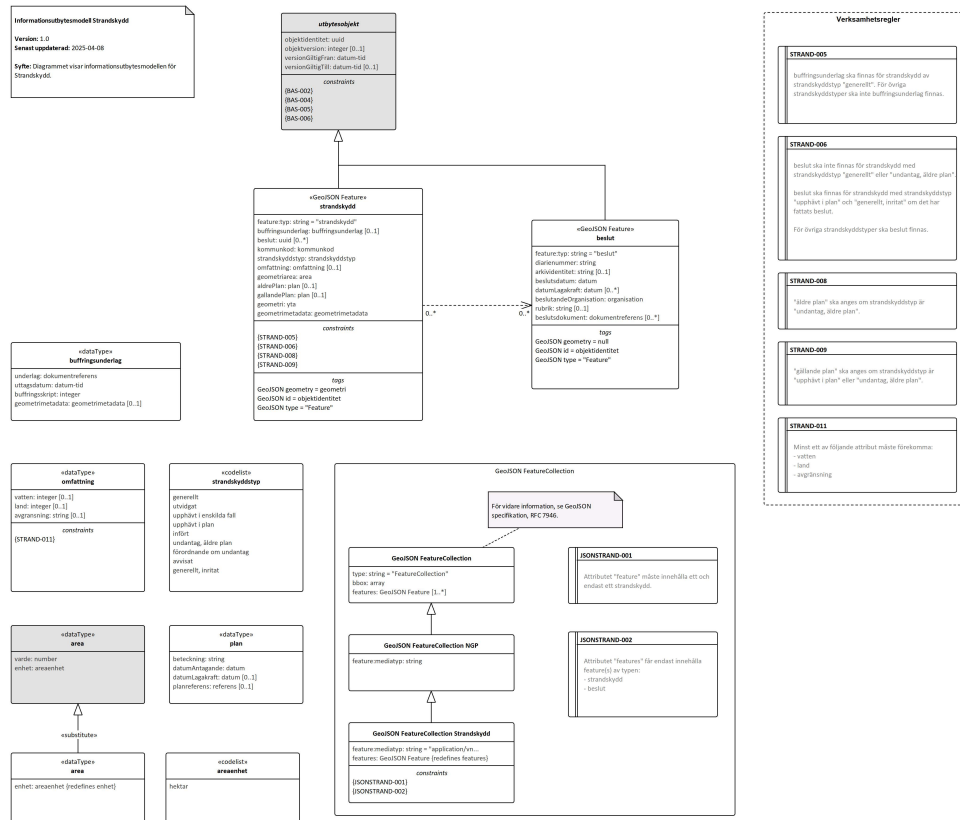
Bilaga B Begreppsmodell

Figur 1: Begreppsmodell för Strandskydd.

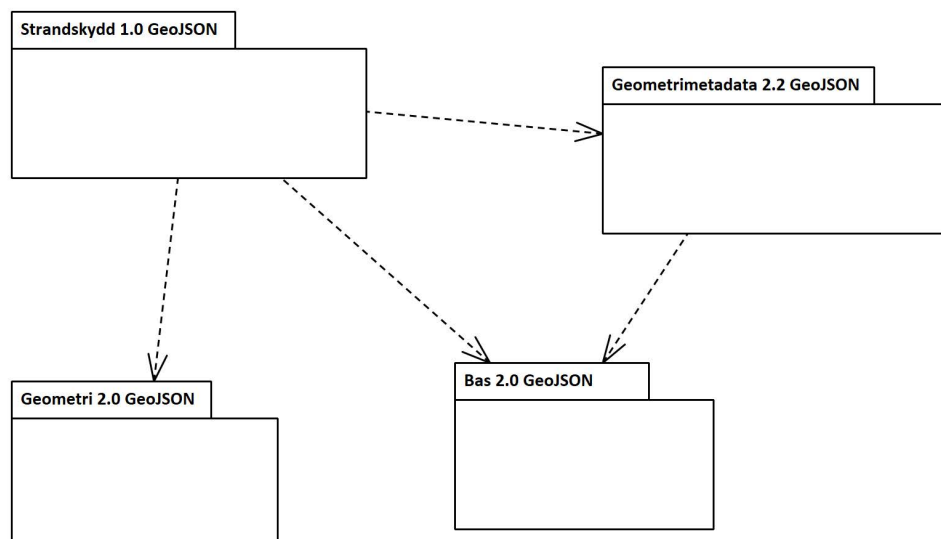

Bilaga C Informationsutbytesmodell

Figur 2: Informationsutbytesmodell för Strandskydd.

Figur 3: Paketdiagram för Strandskydd.

Bilaga D Förändringsförteckning

Tabell 5: Lista med förändringar.

Version	Datum	Förändring